

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEKAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni poštni
redki in prazniki),
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 251 — Stev. 251

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 24, 1941 — SREDA, 24. DECEMBRA, 1941

DEC 27 1941 Volume XLIX. — Letnik XLIX.

"NEMČIJA MORA BITI UNIČENA"

EDINI NAČIN PREMAGATI NEMČIJO JE NA BOJNEM POLJU.
DA BI IZBRUHNILA REVOLUCIJA V NEMČIJI, NI SEDAJ MISLITI

Včeraj sta predsednik Roosevelt in Winston Churchill imela skupno časnikarsko konferenco, na kateri je Churchill rekel, da morajo zavezniški narodi imeti za podlago trdni sklep, da mora biti Nemčija uničena od zunaj. Churchill je rekel, da se zavezniški ne smejo zanašati na to, da se bo Nemčija zrušila vsled notranje revolucije, temveč mora biti uničena na bojnem polju, kar se bo tudi prav gotovo zgodilo s pomočjo Združenih držav.

Poglavitni Churchillovi odgovori na vprašanja časnikarjev so:

1. Kar se tiče Daljnega istoka, je jasno, da je Singapur velike važnosti in ga bomo branili do časa, ko bo ofenziva na Pacifiku mogoča. V Evropi Rusija dobro mlati Nemčijo in ji povzroča velike izgube, toda zavezniški morajo biti pripravljeni iti še od leta do leta do končne zmage, v katero Churchill trdno veruje.

2. Pri vsem tem pa je prišlo do odločnega preobrata v vojni, ko Rusija tepe Nemce, Združene države in Anglija pa vojita skupaj.

3. Kar se tiče zalog, je bilo izraženo upanje, da se bo produkcija povečala do točke, ko ne bo več vprašanja "kakšno in koliko", temveč da bodo zaloge prišle na pravi kraj in ob pravem času.

Churchill je časnikarjem povedal, da ne bo skupnega vrhovnega poveljnika zavezniških armad, kajti nikdar ni bil rojen mož — niti Napoleon — ki bi mogel sam voditi armade na suhem, na morju in v zraku in tako veliki vojni, kot je sedanja. Na nekaterih krajih pa bo podeljeno vrhovno poveljstvo samo enemu vojskovodji. Predsednik Roosevelt pa je naznanil, da je bil že izdelan

popolni načrt za skupno delovanje v jugozapadnem Pacifiku, to je na Filipinskih otokih, ki jih brani ameriški general Douglas MacArthur, in v Hong Kongu ter Singapuru, kjer se Angleži bore proti Japoncem. Nek časnikar je vprašal Churchilla, ako misli, da se Nemci sedaj umikajo v postojanke, v katerih nameravajo prezimiti. Churchill pa je odgovoril:

Med vojno ne bo stavk

Včeraj so se zastopniki delavcev in industrijalcev v Washingtonu sporazumeli, da tekem vojne ne bo stavk in da bodo vsi spori mirnim putem poravnani. Ta sklep je tudi takoj potrdil predsednik Roosevelt, ki je izrazil veliko zadovoljstvo, ker bo vojni material brez prestopanja izdelovan.

Vojni delavski konferenci je predsednik sporočil naslednje: "Brez vsakega pridržka sprejemam vaš sklep, da ne bo več stavk ali zaprtja in da bodo vsi spori mirnim putem poravnani."

NAJBOLJŠA NEMŠKA ARMADA NA BEGU

Mehanizirana armada generala Heinza Guderiana, ki jo imenujejo "punkica Hitlerjevega očesa", se umika od Moskve in Rusi so ji neprestano tesno za petami. Včeraj so Rusi zopet zavzeli 35 vasi in trgov ter 720, odkar je rdeča armada pred dvema tednoma prišla svojo veliko ofenzivo. Uradna časnikarska agentura "Tass" poroča, da Rusi napredujejo na celi fronti in da se Guerianova armada, cvet nemške vojske, umika proti zapadu. Ruska armada, ki zasleduje bežečo Guderianovo armado, je zaplenila 143 tankov, 660 truckov, 423 motornih koles, okoli 100 poljskih topov in mnogo drugega vojnega materiala.

Nemci so dobili hudo vdarce. Hitler je rekel, da bo Moskvo zavzel v zelo kratkem času, toda sedaj gredo njegove armade nazaj po neizmernih ruskih planjavah, da si najdejo prostor za zimo. Toda ta prostor ne bo tak, da se bodo lahko sklanjali. Nemci so izgubili mnogo vojakov. Rusi so pokazali veliko vojaško spretnost pod vodstvom Josipa Stalina, ki je svetu storil veliko uslugo.

Vlada mora delati splošno. Tri točke, ki ste jih sprejeli, popolnoma zadoščajo za poravnavo sporov, ki bi mogoče nastali med delavstvom in industrijom.

Upam, da si ne bo nobena stranka skušala okoristiti, dokler stojimo nasproti skupnim sovražnikom.

Čestitam vam in zahvalim se vam in ves narod se mi pridružuje v priznavanju vaše velike usluge.

Vam vsem želim vesel Božič.

Franklin D. Roosevelt."

V NOvem zelo važnem razgovoru

Tekom šestih mesecev sta se predsednik Roosevelt in angleški ministrski predsednik Winston Churchill že drugi sestali in sedaj v Washingtonu. V svojih razgovorih se bosta natančno dogovorila o skupni vojni akciji proti Nemčiji, Japonski in Italiji. — Gorenja slika kaže Roosevelta in Churchilla, ko sta se sestala na angleški oklopnici Prince of Wales.

Vojna za Pacifik

Japonci napadajo ameriški otok Wake že 17 dni in so včeraj na njem izkrcali večje število vojaštva. Poročilo iz Washingtona pa pravi, da se Amerikanci dobro branijo proti vsem napadom.

Včeraj so Japonci izkrcali močno armado blizu Atimona na vzhodni obali Luzona. "V teku so vroči boji," pravi v svojem poročilu general Douglas MacArthur. Zadnja dva dni so bili hudi boji okoli pristanišča Lingayen, kjer se Amerikanci in Filipinci še vedno drže. Poročilo dodaja, da Japonci posebno napadajo z aeroplani.

Ena bomba je zadela in precej poškodovala most v Villasisu, ki je najdaljši na Filipinih. Škoda pa je bila kmalu popravljena.

Atimonan je majhno obrežno mesto, kjer se največ shajajo ribiči. Pokrajina je precej gorata in se hribi spuščajo do morja. Kraj je le malo ob-

ljuden. Proti severu so precej visoke gore, ki ovirajo pot proti Manili.

Pri Atimonanu so Amerikanci pričakovali japonski vpad in so se nito tudi primerno pripravili. Čez gore vodi samo ena pot v Manilo in jo je mogoče kaj lahko zastražiti.

V Hong Kongu se Angleži še vedno branijo, časi so Japonci že pred dvema dnevnoma naznanili, da so otok zasedli. Na Malajskem polotoku Angleži še vedno drže svojo črto in se celo pripravljajo na ofenzivo.

Holandske podmornice so potopile zapadno od Bornea 3 velike japonske transportne parnike in en tanker.

Holandski letalci sodelujejo z ameriški in filipinskimi s tem, da so bombardirali japonske transporte v Davoskem zalivu. En tanker s tonazlo 10.000 ton je bil zadet in je zletel v zrak.

TROJNA VOJNA NA HRVATSKEM

Nek Hrvat, ki je pobegnil iz Hrvatske preko Reke in je prišel v Bern v Švici, pravi, da je na Hrvatskem pravzaprav trojna vojna.

Nemci na vse načine skušajo, kako bi Paveličeve ustaše naščuvali proti Italijanom, ki so pravi oblastniki na Hrvatskem. Hrvatski fašisti pa se bore proti italijanskim fašistom, hrvatski fašisti pa vdarijo na Nemce, Italjane in ustaše, kjerkoli morejo.

Pa tudi Nemci in Italjani se vedno pripravljajo med seboj. Poučeni boji med agenti Gestapa in italijanskimi vojniki so na dnevnem redu.

Četudi je upravo Hrvatske Nemčija prepustila Italiji, vendar skuša preprečiti italijansko gospodarsko nadvlado nad deželo. Ko so po osvojitvi Hrvatske prišli italijanski gospodarski izvedenci na Hrvatsko, so se prepričali, da so Nemci odnesli vse, kar je bilo mogoče.

Delavstvo bo prispevalo ogromne vsote za bonde

Zvezni zakladničar je apeliral na vse skupine. Železničarji pozvani, naj investirajo doplačilo v obrambne bonde. — Vsak mesec skušajo na ta način zbrati tisoč milijonov dolarjev.

Zvezni zakladničar Morgenthau je izjavil, da morajo milijoni ameriških delavcev kupiti pač toliko obrambnih bondev in drugih sličnih vladnih obveznic, kolikor jim je sploh mogoče. Na zborovanju velike bonдне kampanje, ki se je udeležuje vseh osemindeset držav, je rekel Morgenthau, da mali nakupi delavcev z malim zaslužkom, nikakor ne zadoščajo. Vsak posameznik naj bi šel v tem pogledu do skrajnosti.

Skrajno pospešen nakup bondev je nadvse potreben, če hoče vlada financirati naraščajoče stroške narodnega obrambnega programa, istočasno pa tudi preprečiti inflacijo.

Ne samo industrijski delavci, pač pa tudi farmerji naj smatrajo za svojo dolžnost vsaki večji kupitji prispevati gotov delež za obrambne namene.

Vlada namerava prodati vsak mesec že vsaj za tisoč milijonov dolarjev obrambnih bondev in varčevalnih znakov. Prostovoljci naj obiščejo vsako družino in vsakega posameznika ter naj mu skušajo prodati že vsaj nekaj obveznic. Istočasno naj tudi delodajalci pregovorijo delavce k rednemu kupovanju bondev.

Železničarje, ki bodo dobili 75 milijonov dolarjev zao-

tale plače, je pozval Morgenthau, naj nalože vso to vsoto v vladne obveznice. Pa tudi vprihodnje naj redno prispevajo del svojega zaslužka.

Nadalje je rekel Morgenthau, da se ima dežela boriti pravzaprav z dvema hudima sovražnikoma. To je zveza Nemcev, Italijanov, Japoncev in še nekaterih brezpomembnih držav. Te zveze oziroma nevarnosti ni v Ameriki, pač imamo pa tukaj opravka z inflacijo. Neizmerno nevarnost inflacije je treba na vsak način preprečiti.

Obrambni bond je mogoče kupiti že za \$18.75 in sicer v vsakem poštnem uradu, v vsaki banki.

Ljudem, ki nimajo toliko sredstev, je priporočati varčevalne znamke po deset centov in več.

Oboje donša precejšnje obresti in kar je glavno, so tako bondi kakor znamke vladi v veliko pomoč.

Zaradi božičnega praznika ne izide jutri "Glas Naroda." Prihodnja številka bo izšla v petek, dne 26. decembra.

Uprava.

DRAGINJA NIKAKOR NI UPRAVIČENA

Na razpolago sp ogromne množine živil. — Izjava poljedeljskega tajnika Wickarda.

Navzile dejstvom, da so Združene države zapletene v vojno s tremi velikimi državami, ni pod nobenim pogojem mogoče upravičiti višanja cen farmerskih produktov. V tem smislu se je izrazil poljedeljski tajnik Wickard, ki je obenem rekel, da počne, kar je v njegovi moči za preprečitev druginje.

Wickard pravi, da ima dežela za dve leti dovolj pšenice. Pridelek koruze in ječmena ni bil še nikdar tako velik kakor letos.

Zaloge jaje bodo dosegle letos rekord; istotako tudi zaloge jaje, perutnine, mleka in

sličnih produktov. Sadja, sočivja, maščobe in rib je toliko kot že dolgo ne.

Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da ima Japonska precejšnje zaloge živil in da je vsled tega nesmiselna trditev, da bi bilo mogoče japonsko cesarstvo kaj kmalu izstradati.

Vse družine so bile pozvane naj obdelajo vso svojo porabno zemljo. Vsak, še tako majhen vrtiček ima v sebi dobi bogastva, če je prav obdelan.

CAS ZA ALARME NE BO PLAČAN

Delavci v tovarni se morajo odzvati alarmom in na zahtevo ugasniti luč, nikakor pa ne morejo zahtevati plačila za izgubljeni čas.

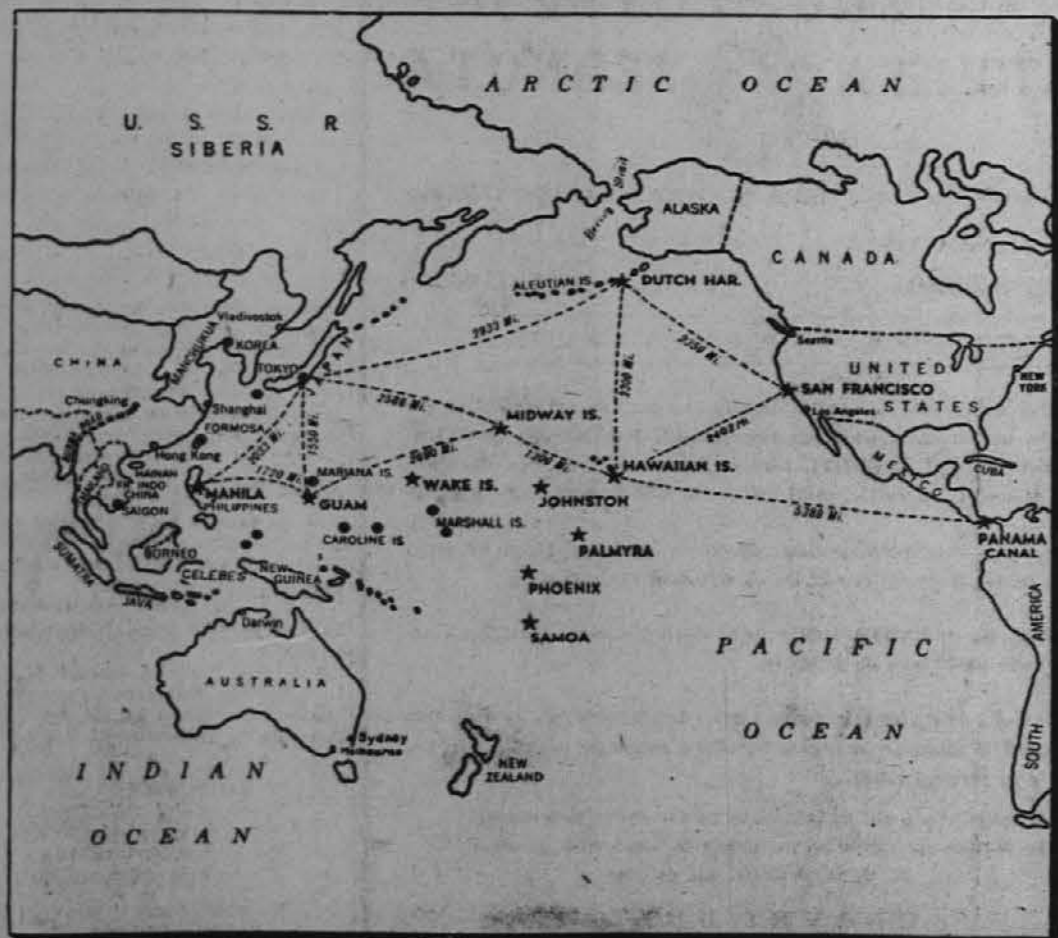
Mezdnurna oblast je odredila naslednje: — Če skuša gospodar s pogostimi alarmi pripraviti oziroma opozoriti delavce na resnično nevarnost; če da za nekaj časa zatemniti tovarno, kot da bi se bližal zračni napad, ali če na roči delavcem vršiti razne vaje, ki naj bi bila priprava za napad, ni delavce upravičen zahtevati za izgubljen čas nobenega povračila.

To vprašanje so načele razne delavske organizacije na zapadni obali, toda poslujoči

medzdnourni administrator jim je v gornjem smislu odgovoril.

Pri temu je treba nekaj vpoštevati — če vpripori zatemnitve vodstvo municijske tovarne ali če jo vpripori lokalna, naprimer občinska oblast municijski delavci le tako dolgo vpoštevajo lokalne zaščitne, dokler niso povsem izvežebani v stvari. Ko so povsem izvežebani, smejo nadaljevati delo v tovarni, ne glede na okolice zatemnena ali ne.

KJE SE VRŠI BORBA NA PACIFIKU

Zemljevid kaže poglavitne kraje, kjer so v teku boji med Združenimi državami, Anglijo in Japonsko. — Z zvezdo označeni kraji so posesti Združenih držav.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lopeta, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$5.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$15.—; za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

LIGA NARODOV BO OŽIVELA

Po sedanjih vojni bo zopet potrebno obnoviti Ligo narodov, ki pa bo morala pokazati odločnejšo voljo kot pa zadnja, ako bo hotela ohraniti mir na svetu.

Taka Liga narodov je v resnici že v povojih in sicer pod vodstvom predsednika Roosevelta in angleškega ministrskega predsednika Winston Churchilla.

Ta "Liga" je sedaj zapletena v vojno z osi. Ko bo enkrat dobljena zmaga, bo ta Liga z drugimi državami, ki se je bodo oklenile, morala postaviti odločne smernice, po katerih ji bo mogoče vzdrževati mir na svetu.

Ako bo taka Liga ustanovljena, pa ne bo odločnejša, kot pa je bila Liga, ki jo je v zvezi z drugimi državami ustanovil predsednik Woodrow Wilson, tedaj bo nastopil kak drug Hitler in bo zopet prišel novo vojno.

Po prvi svetovni vojni je predsednik Wilson prišel do prepričanja, da miru ni mogoče zagotoviti, ako se države ne združijo v skupni želji in volji zadržati mir in tako je postala Liga narodov.

Deseta točka pravil Lige narodov je določala, da bo vsaka članica spoštovala in branila politično neodvisnost vsake članice proti katerikoli agresivni državi.

In ravno zaradi te točke ameriški kongres ni hotel ničesar vedeti o tem, da bi Združene države stopile v Ligo narodov. Kongres tudi ni potrdil versailskega mira, ker je bila v njem vključena ustava Lige narodov.

Predsednika Wilsona, ki je vodil ameriško delegacijo na mirovno konferenco v Pariz, je zatajil njegov lastni kongres, kar je skrajno užalilo njegovo srce in pospešilo njegovo smrt.

Seveda je bil udarec proti Wilsonu v kongresu bolj političnega pomena, kajti versailski pogodbi in Ligi narodov so najbolj nasprotovali republikanski kongresniki. Demokratiški kongresniki so mu bili spočetka zvesti in so se potegovali za mirovno pogodbo in za Ligo narodov, toda proti koncu debata se ga zapustili in so postali skupno z republikanci izolacionisti.

Danes pa izgleda, kot da se ves kongres nagiblje k Wilsonovemu nauku in njegovim načelom.

Danes šele ameriški narod potrjuje načela svojega velikega predsednika. Nova Liga narodov se že snuje. Njene članice so že poleg Združenih držav Anglija, Kitajska, Rusija, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija, Poljska, Kuba, Costa Rica, Guatemala, Honduras, Haiti, Dominica, Panama, Salvadori ki so vse napovedale vojno državam osi. Teji Ligi narodov pa tudi pripadajo mogočne podjarmljene države, kot svobodna Francija, Norveška, Belgija, Danska, Čehoslovaška, Jugoslavija, Grška in druge države, v katerih sedaj gospodarita Hitler in Mussolini.

BOLGARSKA JE KRIVA

Balkanski krogi v Londonu so zvrgli vse krivdo za propad balkanskih narodov na bolgarsko vlado.

To potrjuje govor bolgarskega ministrskega predsednika Bogdana Filova v sobranju. V svojem govoru se je odkrito bahal, da je Bolgarska razbila Balkansko zvezo s tem da se tej zvezi ni hotela pridružiti ter je s tem Nemčiji odprla pot na Balkan.

Filov je rekel: "Četudi je Bolgarska majhna dežela, je pri vsem tem njeno stališče preprečilo balkanski blok, o katerem se je tedaj mnogo razpravljalo. Zaradi odločnega nastopa Bolgarske se blok nikdar ni vresničil in s tem je bil tudi uničen načrt postaviti sto divizij za vojno proti Nemčiji. Ta dejstva dokazujejo, da se je Bolgarska držala politike obdržati prijateljstvo do držav osi."

Balkanski krogi pa zavračajo Filovo trditev, da bi bil blok ustanovljen v agresivne namene, temveč pravijo, da bi ravno ta blok odvrnil nemški napad na Balkan.

Filova izjava je tedaj odkrita obtožba proti Bolgarski, kadar pride do razpave o tem, kdo je zakrivil vojno.

RUSI SE VEDNO V OFENZIVI

Odkar so Rusi zavzeli Kalin, so imeli večeraj največji uspeh, ko so na več krajih pred Moskvjo prebili nemško črto. Večera so zavzeli zelo važno železniško križišče Gorbačev, med Tulo in Orelom, valed česar je nevarnost, da bo Nemcem pretrgana zveza med Kalinjo in Orelom. V okolici Tule so večeraj Rusi povprečno napredovali 50 milj in Nemci se umikajo na celi črti.

PETAINE ODSTOPI

Poročila, ki so se pojavila "nekeje v Evropi", naznanjajo, da je maršal Henri Philippe Petain odstopil kot načelnik francoske vlade v protest proti nemškemu pritisku in da je njegovo mesto zavezal podprednik admiral François Darlan.

Kolikor je bilo naznanjeno, je maršal Petain odstopil zato, ker ni hotel izpolniti pogojev dogovora, ki ga je sklenil 1. decembra s feldmaršalom Goeringom v Saint Florentinu.

Kaj sta se na svojem sestanku v Saint Florentinu dogovorila, ni bilo nikdar naznanjeno.

SIVALKE

za otroške klofuke — dolga sezona in dobra plača — dobe delo pri:

IRA G. KATZ
395 — 4th AVE., NEW YORK
Vogal 28. česte.

Pittsburški kotichek

Piše: IVAN BUKOVINSKI.

Slikarski umetnik. — Max Vanka ni pred leti doma v Zagrebu niti sanjal, da bo kedaj tu v Ameriki zaslovel po svojih originalnih delih, in še manj farani župnije sv. Nikolaja v pittsburškem predmestju Millvale, da bo njihova skromna cerkev s svojimi stenskim versko-modernimi slikarji vzbudila pozornost in obdovanje umetniških strokovnjakov od blizu in daleč.

Na povabilo father A. Zagarja, ki je Slovenec in že več let uspešno načeluje fari, je Vanka letošnje poletje poslikal hram božji v modernem smislu in v duhu današnjega časa. Naslikani prizori niso le svetopisemske prigodbe, temveč nam predstavljajo posredno in v prenešenem pomenu razmere naših dni, grozote vojne, socialno krivico, brezsrčnost ljudi, zlasti voditeljev, kar je posledica vedno večjega brezboštva.

Poglejmo na primer stropno sliko "Crucifix," ki meri 18 čevljev v kvadratu. Tu ne vidimo običajnega rimskega vojščaka z navadnim bodalom ali sulico, pač pa je to vojak v moderni uniformi naše dobe, ko prebada Kristovo stran s puškinim bajonetom. In tako nam umetnik ni predložil le umirajočega Jezusa, ampak celo po kruti vojni križano sloveštvo.

Na drugi sliki zapazimo Marjijo, katere obraz izraža globoko žalost in hkrati veliko ogorčenost, ko je stopila med dva v uniformah se bojujoča "brata" ter zlomila enemu izmed njiju puško v rokah. S tem je hotel umetnik povedati da to je prav za prav (v širšem pomenu besede) v resnici bratomorna vojna, kajti "All men are brothers."

Ena izmed slik je pittsburška alegorija. V ozadju jeklarna. Okoli mize pa je zbrana jugoslovanska delavska družina. Oče reže kruh in ga podaja navzočim. Ob strani pa je podoba Krista, ki blagoslavlja prizor.

Nasprotna stena nas opozarja na socialno nepravilnost v podobi ubogega Lazarja, ki se hrani le z drobtinami padajočimi raz bogatinove obložene mize. In tako naprej, ali najboljše bo, da si vi v bližini to nenavadno umetnost sami ogledate.

O tem umetniku slikarju je pred par leti v svoji knjigi "My America" celo poglavje napisal Ljotze Adamič priznani ameriško-slovenski pisatelj. Vanka je bil več let profesor slikarstva na umetniški akademiji v Zagrebu na Hrvatskem, ki je bila pod vodstvom svetovno-slovesnega kiparja Mestrovicia. Svoja umetniška dela je razstavil po raznih evropskih mestih in so vzbudila mnogo zanimanja.

Po Evropi in Jugoslaviji je potoval v družbi svojega očeta neka premožna Amerikanca, in se skozi Adamiča seznanila z njim in končno zaljubila vanj, ker je sličil po svoji bradi in postavi Jezusu. Njemu je bilo že nekaj let preko 40, ona pa je bila 15 let mlajša, vendar ni odnehala prej, do-

kler ni upognila njegove pečlarske zakrjenosti ter je privolil v poroko, nakar ga je pred 7 leti pripeljala sem v Ameriko.

Lep napredek — je pokazal v zadnjih letih naš Slov. dom na Butler St. in 57. cesti pod vodstvom sedanjega odbora. Ni čuda torej, da so člani kot enakopravni lastniki Doma (s plačanjem \$1.00 letne admne) ga soglasno izvolili se za prihodnje leto. Kot znano, je predsednik Pavel Klun, podpredsednik Philip Progar, tajnik Fr. Oblak, blaginjak in zapisnikar V. Arh, itd.

Pri tej priliki se je tudi odobrili predlog, da se iz Domo-ve blaginje izplača \$25 kot zaslužena nagrada Mrs. Mary Skerlong, ki se neumorno trudi za prosvetni napredek naše nasebine, osobito mladine.

Nadalje se je sklenilo, da v glavno dvorano se postavi dva seta po 4 palice moderne fluorescentne luči, kar bo stalo po \$100, toda bo boljša svetloba z manjšo uporabo elektrike.

Nova gomila. — Dne 20. novembra je preminil po enoletni bolezni znani rojak Joseph Matičič v starosti 55 let. Rojen je bil na Brezjah pri Cerkljici, sem pa je došel l. 1913. Tu ostavlja hčer, sina in brata, in v stari domovini enega brata in eno sestro. Bival je ves čas v Pittsburghu ter spadal k vsem trem največjim slovenskim enotam in se v samostojnem društvu "Orel". Naj v miru počiva njegovim pa moje teozalje.

Pesnik o domovini. — Neki slovenski pesnik, ako se ne motim Jenko, je napisal pesem, ki se prične z naslednjo kitico:

Bridka žalost me prešine ko se spomnim domovine; vsemu svetu nepoznane, od nikogar spoštovane.

To je bilo dosti žalostno za vneta domoljuba, ki bi se gotovo kot pravijo, v grobu obrnil, ako bi doznal, taka usoda je zadela šele danes njegovo ljubljeno domovino. Gotovo bi zapisal:

Bridka žalost me prevzame, lko se spomnim očetnjave; od Hitlerja ponižane, od nemških rabljev križane.

Oh, ti rojaki! — Pred leti sem obiskal z nekim rojakom gledališče s živimi igračili in po končani predstavi ga vprašam kako mu je kaj ugajalo.

— Vse je bilo lepo — je dejal — ali pokazati bi morali tudi, kaj se godi za kulisami in pa za zagrinjalom, kadar doli pade. Pri rojaku sem pental in dejal mi je, da vse barve lahko rubim, razen modre in zelene. Ni pa pomislil, da ti dve barvi ste najbolj naravni in za to najbolj blagodejni za oči, saj vendar zremo modro nebo nad seboj, in okoli sebe poleti zelene gaje in livade.

[Prvi rojak: Ali si kaj stisnil letos rina?

Drugi rojak: Ne, ker nisem hotel biti razočaran kot lani.

Prvi rojak: Zakaj, ali se ti je skazilo?

THIS YEAR GIVE...

DEFENSE Bonds * Stamps.**

The present that not only is appreciated by the one who receives it, but benefits every one in America.

Naprodaj so pri Vaši lokalni pošti ali banki.

VABILO na

ZABAVO

V PRID REVEŽEM V STARI DOMOVINI
v Community Building, James City, Pa.

27. DECEMBRA ZVEČER
Joe Surina iz Elkland, Pa., bo kazal
PREMIKAJOČE SLIKE
ZA PLES BO PRESKBEI MR. JOE ROLIK in MR. JOE SKERL

Drugi rojak: Tisto ne, ampak, ko se je najbolj udelalo in izčistilo je pa kar nenadno prenehalo teči iz soda.

Sin nekakega rojaka, mlad fant, se mi je pohvalil, da dobro dela in dobro zasluži. Poudaril mu cigareto, se je zahteval, češ, da ne kadi, pa tudi ne pije. — Kaj pa delaš z denarjem, — ga vprašam.

— Kupil sem pravkar novo kano — mi pojasni.

— Nu, masino imaš, dosti zaslužiš — mu denem — zdaj ti še manjka da se oženiš.

— O, tisto pa ne — me zavrne — dokler ne bo masina plačana in še par tisočakov v gotovini.

Ni ne rečem, fant ima dobro idejo, vendar, če bi vsi bili tega mnenja, bi kmalu pisarne za poročna dovoljenja zaprli.

Pridite! — V nedeljo zvečer dne 28. decembra priredi društvo sv. Štefana, ABZ, št. 26. slavnostni banket v proslavo 40 letnice svojega obstanka, seveda v prostorih Slov. Doma. Potrebo nam obetajo najboljši in raznovrstno zabavo, zatojste vsi prijazno vabljeni.

Poslovilni banket od starega leta, z bogatimi in zanimivimi vzporedom pa priredi Slovenski dom na Silvestrov večer 31. decembra, kjer se bo vršil istotako sprejem Novega leta 1942. Vstopnina je \$1.00, prosta hrana in pivo.

Vesel Božič in uspešno Novo leto vsem čitateljem tega lista in tudi osebju "Glasa Naroda!"

JERRY KOFRIVŠEK in njegov očešter na ploščah
Terenzinka Polka
Na planincih — valček št. M 575
in **DUQUESNE UNIVERSITY**
TAMBUKICA — št. M 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: **JOHN MARSHALL INC.**
463 West 42nd Street, New York

Najboljša Garancija Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,500 Premošnje \$4,935,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim drugim, zavaruj se pri najboljši, poštini in najsolventnejši podporni organizaciji, **KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA**, kjer se lahko zavaruješ za smrtino, razne poškode, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje skrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate s danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

To in Ono

PISMO IZ BOLNIŠNICE
Vsem mojim prijateljem
in znancem:

Verjemite, da mi je bilo prav nerodno, ker smo se morali tako iznemogočno ločiti. Če se nič okoli ne odraja, sploh ne opazim in občasno nabom razlike. Sedim namreč na robu postelje in sem sličen ne vem če za katerega svetnika, katerega so svetniki z nogami naprej v nebena vlekli. Neka rojakinja me je vprašala, če kaj boli, in kako boli. Najbrž ves dekle, kako majhen je zob, pa kako sma zlomel bolati? Zdenj si pa misli, da bi bil zob tako velik kot cela noga, pa bi se sicer kar bolal bolela. S tem bi bila bolati približno opisana. Pa nič za ta, o-krog sebe vidim se vse druge reveže, in v primeri i njini sem jaz pravi srečnik.

Zbuditi se je treba zjutraj točno ob petih in umiti, kar mi ne dela posebnih preglavic, ker sem bil že od nekdanj zgodnj razgovor. Le vsaki me navda pregrešni misli, da bi ne bilo naposled, če bi me tudi malo roba bolela, da bi jstajraj in sicer umivalo detelja, ki prav nič ne zadržuje za hollywoodskimi lepoticami. To bi bilo dovolj, po čem drugem pa v naših letih itak nihče ne sme in ne more več hrepeneti.

Hrana je pristno špitalska in še ameriška poruha. Tako sta tesno združeni dve konkluziji, dani se je vani ki posamezni slovenski človek z vso silo protivi. Najbolj manika seveda tesna, ker je spinaška skoro sleherni dan na jedilniku lista.

Poslednja je lavrsina. Vsa dan 41 prebivalstvo posteljo in porčilo. S parlom ni dosti dela, ker ima vsakdo na sebi trnko, na zadaj prevezano srce, ki v majem slučaju niti do srede hrba ne seže.

Nekaj značilnega sem opazil te dni. V tem ogromnem pogostju nimen se nikogar slišal spregovarati a voljo. Imamo radio, menda dva ali tri, dolej si se nikdar nodeden spredil radio programa. Dobivamo najrazličnejše liste, toda prihi strani z dnevnimi novicami nihče ne pogleda in nihče niti črne besedice o volji. Najbrž ima vsak s seboj čez glave vajete, in zato živimo v najlepši nevarnosti.

Toliko naj bo za danes, prijatelji! Za praznike bi vam rad kaj lepšega in boljega povedal, ga pač povem kot je in Vas iskreno pozdravim!

Adolf Hitler je 6. decembra sporočil feldmaršalu Walterju von Brauchitschu, da mu dovolj dva tedna, da zavzame Moskvjo in Rostov. Ne samo, da feldmaršal von Brauchitsch tega ni mogel doseči, temveč so prišli Rusi Nemce poditi nazaj, od koder so prišli. Hitler je odstavil v Brauchitscha kot vrhovnega poveljnika nemških armad in ravno tako tudi feldmaršala von Bocka, ki je poveljeval nemški armadi pred Moskvjo.

Hitler je sedaj vrhovni poveljnik vseh nemških armad v Rusiji — toda umikanje se nadaljuje in katastrofa se bliža. Hitler je posnemal Napoleona v zmagah, toda doživljal bo tudi njegov poraz, ki bo pa mnogo hujsi kot pa je bil Napoleonov.

Zdaj se poroča, da je vložil general v. Brauchitsch prošnjo za vpokojitev. Rečeno je, da ima srčno hibo.

Marsikateremu generalu se je skrčilo srce, — saj nekaj sreča morajo imeti, — ko so slišali, da je Hitlerju "notranji klic" zapovedal prevzeti vodstvo čez armado.

Sitosti ob času, ko so se družine zbirale k večerji je priplavala v milijone domov po Ameriki in Kanadi slovenska pesem. Mogoča radio postaja National Broadcasting Company je stvorila bežino sezono s petjem slovenske skupine iz New Yorka. Uvod je bil tako lep, da je Avramič, da je kateri od poslušalcev premaknil kazalo na kakšno drugo postajo.

Se je prostor na svetu, kjer se lahko razširi-lepo slovenska pesje. Ni pa pomisla na nje v lastni, pač v svedohi ameriški novi domovini.

Kaj je slovenske srce obutilo in kakšno so bile misli slovenskih poslušalcev!

Vsi smo hvaležni upravi National Broadcasting Company, newyorškimi slovenskim pevcom in Mr. Ignace Hudecu za ta najdragocnejši božični dar.

V TIHI NOČI
Pesem, polji molitvasna,
V noči plavaj tja do nje.
Ko jo svezde, luna jasna
z spanja mirnega bude.

Ko zamisljena si pase
S čuti sladkimi srce,
Pesem, tvoje žale glase
Naj nje usta ponove!

(S. JENKO.)

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Kanadska produkcija povečana

Na zavezniki domači fronti je produkcija raznega vojnega materiala v Kanadi naravnost čudež. K temu je v mnogih meri pripomoglo tesno sodelovanje Kanade z Združenimi državami. Da se izdelovanje vojnega materiala kar najbolj poveča, je bil tudi ustanovljen skupni odbor za produkcijo vojnega materiala in ta odbor se bo v bližnji bodočnosti sestel danes ob 2.30 popoldne. Predsedovala bo Miss Frances Perkins, podpredsednik pa bo kanadski zastopnik Geo. K. Shields.

Produkcija vojnega materiala bo med Kanado in Združenimi državami uravnana tako, da bo oboje državi v najtesnejšem sporazumu izdelovale vojni material, ki je najbolj potreben. Pri tem pa se bo tudi oziralo na to, da bo vsaka produkcija po vojni v prid obema deželama.

Skupni produkcijski odbor (Joint Production Committee) je že četrti kanadsko-ameriški skupni odbor, ki je bil postavljen od leta 1940. Prvi je bil skupni obrambni odbor; drugi sličen odbor je bil postavljen v maju in je njegova naloga natančno dognati množino surovin obeh dežel, tretji pa je skupni gospodarski odbor.

Kanadska produkcija je presenetila celo Kanadčane. V resnici je bilo industrijsko življenje v Kanadi popolnoma preustrojeno. Sorazmerno je Kanada, ki ima samo 11.500.000 prebivalcev v primeri s 130 milijoni prebivalcev Združenih držav, proizvedla več kot pa Združene države.

In sedaj, ko je tudi Japonska napovedala vojno, se bo kanadska produkcija še mnogo bolj povečala. Posebno velik obseg ima gradnja ladij, za katere imajo razne ladjedelnice kontrakte za \$500.000.000. Od Atlantika do Pacifika je okoli 500 tovarn, ki delajo razne dele za ladje.

V Kanadi tudi izdelujejo tope vse vrste in velikosti; ravno tako izdelujejo municijo in razna razstreljiva. Leta 1942 so kanadske tovarne obvezane izdelati 400 protitankovskih to-

pov, 500 poljskih topov, 150 mornariških topov in nad 1000 posebnih cevi vsak mesec.

Brenovih in Browningovih pušk izdelala Kanada na tisoče.

Zakopnih možnarjev izdelajo razne tovarne nad 400 na mesec in takoj prihodnje leto bo Kanada pričela izdelovati metalece bomb in ogoja.

Novi kanadski delavski minister

Imenovanje Humphreya Mitchellja za kanadskega delavskega ministra je kanadsko prebivalstvo navdalo z mešanim občutki. Rudarji, ki stavkajo, so polni upanja, da bo Mitchell, ki je sam delavec, kmalu dosegel, da bodo stavke v obeh rudnikih končane.

Operatorji pričakujejo od Mitchellja, da ne bo rešil samo krajevna delavska vprašanja, temveč tudi vse delavske zadeve po celi deželi.

Mitchell, ki je član posebnega odbora za poravnavo delavskih sponov, je izdelal načrt, ki ga nazivajo "Mitchell formula" in ki določa, da ima vsak rud-

nik svoj poseben odbor, ki naj rešuje svoje probleme pri svojem rudniku. V delokrog tega odbora spada tudi vprašanje, da rudarji spadajo k delavski organizaciji.

Splošno domneva javnost, da bo novi delavski minister rešil vsa vprašanja v vseh industrijah, zlasti pa v vojni industriji.

V osemih rudnikih v Kirkland Lake dela komaj 17 odstotkov delavcev, pa vsak dan jih več pusti delo in se pridruži svoje stavarke.

Po vsej Kanadi se vodi velika kampanja, čije namen je dobiti za stavkajoče rudarje in njihove družine javno pomoč za čas stavke.

Prenosne cerkve

Škof G. T. Kingston iz Sault Ste. Marie je predlagal na seji izvršilnega odbora Alberta v New Liseardu, naj bi vprihodnje gradili po severnih krajih prenosne cerkve.

Probivalstvo po severnih krajih se seli, — je dejal škof, — česar posledica so zmanjšane cerkve, ki so bile zgrajene z velikim trdom in stroški. Po mojem mnenju bi bilo najbolje graditi majhne cerkvice, ki bi jih bilo mogoče v slučaju potrebe preseliti.

Škof se je v tem posvetoval že z nekim znanim arhitektom, ki mu je napravil nekaj osnutkov.

Vojak obsojen na šest mesecev

V Kirkland Lake je bil obsojen vojak Arthur E. Keith pred civilnim sodiščem na šest mesecev ječe, ker je ukradel bicik-

kelj. Keith je prišel na sodišče v vojaški uniformi, navzoč pa ni bil noben zastopnik vojaške oblasti.

KING BO PRIŠEL V WASHINGTON

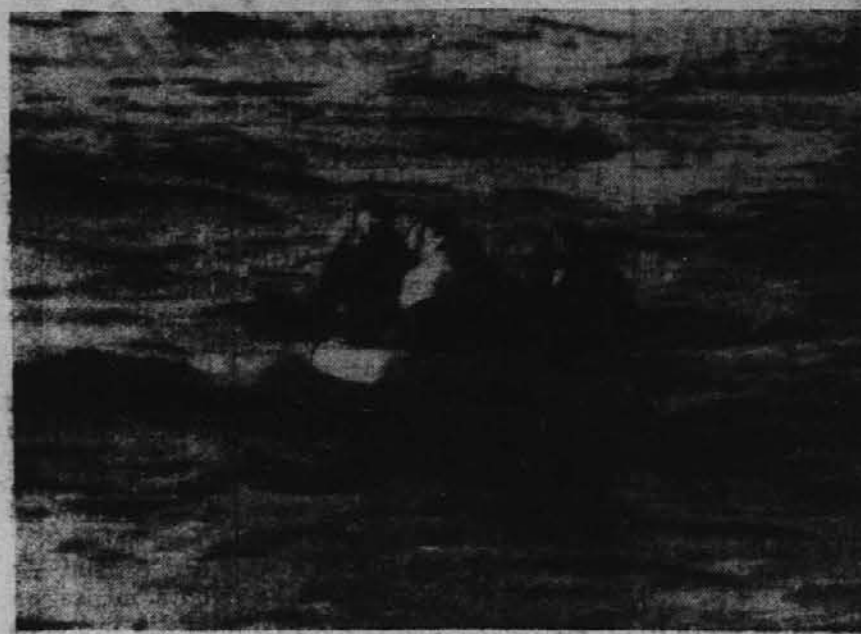
Včeraj je bilo naznanjeno, da bo kanadski ministrijski predsednik Mackenzie King prišel v Washington, da se sestane z angleškim ministrijskim predsednikom Winston Churchillom.

Kmalu zatem, ko je prišlo poročilo, da je Churchill dopel v Washington, je King kratko naznanil:

"Predsednik Roosevelt me je povabil, da pridem v Washington tekom Churchillovega obiska; natančni čas bo pozneje naznanjen."

King je tudi povedal, da se je s predsednikom Rooseveltom in Churchillom razgovarjal po telefonu.

REŠENI ANGLEŠKI LETALCI

Ko je bil nedavno izstreljen a angleški bombnik in se je moral talcev rešilo z majhnim čolnom iz gumija. Nekaj ur so jih je rešil aeroplan ob rečne straže.

psniti na morje, se je 6 le- se vozili po morju, slednji pa

V SPOMIN WILFRIDU LAURIERU

Hiša, v kateri je bil rojen sloviti voditelj francoskih Kanadčanov, je postala narodni spomenik. — Svečanosti so se udeležili najvišji kanadski dostojanstveniki.

27. novembra so se vršile v Ottavi velike svečanosti in sicer na čast in v spomin Sir Wilfridu Laurieru, znanemu kanadskemu voditelju. Izza njegovega rojstva je namreč minilo sto let in ob tej priliki je bila določena hiša, v kateri je bil rojen, kot narodni spomenik.

Zgodovinska hiša je v St. Lin, Quebec, severno od Montreala. Zanj je vladna lastnina in jo bodo spremeni v nekakšen narodni muzej.

S tem bo dostojno posvečen spomin Sir Wilfridu Laurieru, kateri je izobilil kanadski narod ter nredil njegove odnose z Anglijo in z ostalimi svetom.

Svečanosti so se udeležili ministrijski predsednik Mackenzie King ter vsi člani njegovega kabineta, ministrijski predsednik Edvard Godbout iz Quebeca s člani svoje vlade ter generalni poročnik Eugene Fleet iz Quebeca.

Nač vodom je odkril ministrijski predsednik Mackenzie King spominsko ploščo ter proglasil hišo za narodni spomenik.

Vse brzojavke in spomenice, ki so dospjele ob tej priliki, ter sploh vse, kar je v kakršnikoli zvezi z velikim državnikom, bo lepo razvrščeno po sobah spominske hiše.

Mož, ki je bil 42 let voditelj liberalne stranke ter 15 let ka-

nadski ministrijski predsednik, je hodil v ljudsko šolo v St. Lin.

Njegov oče, Carolus Laurier, je bil farmer in zemljemerec. Mnogo je prepotoval ter prišel v stik z najrazličnejšimi ljudmi. Visoko je cenil Angleže, istotako pa tudi francosko govoreče Kanadčane. Cenil je tudi vrednost znanja angleškega jezika.

Svojemu sinu je sklenil dati liberalno vzgojo ter ga dobro izveščati v angleščini. Se kot dečka je poslal Wilfrida v bližnjo škotsko naselbino New Glasgow. Tam je hodil v angleško šolo, vzgajala ga je pa neka škotska presbiterijanska družina.

Tako je postal Laurier pravi francoski Kanadčan, ki je pa temeljito poznal težnje angleško govorečega dela kanadskega prebivalstva.

Postal je prvoboritelj verske in plemenske strpnosti v Kanadi, in komaj dvajset let po konfederaciji mu je poveril kanadski narod najvišji urad.

Take časti ni bil pred njim deležen še noben član kanadske narodnostne manjšine.

Po završeni srednji šoli je Wilfrid Laurier študiral pravo na McGill univerzi, ker je bil bolj šilkega zdravja, ni kot odvetnik hotel živeti v mestu, pač pa v majhnem podeželskem mestecu Arthabasca.

MEGLENICA V ANDRO MEDI

Kdor v jasni noči pogleda proti nebu, bo kmalu opazil, da ne vidi samo zvezd, temveč da se njegovemu pogledu ponujajo tudi nekateri mlečno svetli pojavi. Največja izmed teh tvorb je tista, ki jo imenujemo Rimske ceste. Poleg nje pa nam ni težko opaziti že s prostim očesom v ozvezdju Andromede in Herkula dve majhni, svetli točki, ki ne moreta biti pravi zvezdi, ker sta tako zabrisani. Kakor nam pokaže pogled skozi močan daljnogled sta obe točki različne narave. Zabrisana pega v Herkulu se spremeni namreč v oblo gnečo solnc, ki je od nas sicer nekončno oddaljena, vendar pa pripada še vedno našemu sestavu Rimske ceste.

Drugače pa je s nenavadno ovalno meglenico v Andromedi. Močni daljnogledi kažejo v njej različno spiralo strukturo. V še močnejših daljnogledih opazimo, da ta meglenica ni iz enakomerne mase, temveč sestoji iz milijonov in milijonov stalnje. Ta Andromedina meglenica je "svetovni otok" sestav podoben Rimske cesti, ki je tej nebesni tvorbi,

ki ji pripada tudi naše osone, je, izmed vseh najbližji. Ze razdalje v notranjosti našega svetovnega sestava Rimske ceste so za človeško pamet nepojmljivi. A vse to izigine v primeri z oddaljenostjo Andromedine meglenice. Svetloba rabi namreč od tam, da pride do nas okroglo milijon let, tako da vidimo v resnici kos stvarstva, kakršen je bil pred milijonletjem, torej ob času ko človeka v današnji podobi sploh še ni bilo na zemlji. Poedini zvezdni orjaki se bleščijo iz Andromedine meglenice, ki dosega do nekateri med njimi 300.000 kratno svetlost našega sonca.

V svetovni prostornini je še sto tisoče takšnih meglenic, ki jih je opaziti le z najmočnejšimi teleskopi. Da-li se ti svetovni otoki širijo v brezmejni prostor, ali pa je vesoljstvo omejeno, to je vprašanje, ki danes še ni popolnoma razčiščen. Razen meglenic, ki sestojijo iz velikanakaga števila stalnic, poznamo še druge ogromne tvorbe, ki sestojijo iz jredno redkih plinov ali oblakov prahu. Najlepa teh meglenic je

NAZNANILO
Želim naznaniti, da sem otvoril svoj urad kot
ACCOUNTANT
IN
AUDITOR
kakor tudi za izpolnitev listin za
DOHODNINSKI DAVEK
NA NASLOVU 9 THIRD AVE.
TIMMINS, ONT.
Nad Woolworth trgovino.
Gordon C. Strickland

znani španski goslač Juan Manen, ki živi v Nici, denar, da bi postavil Paganiniju na otoku spomenik. Vprašanje o prvem in pravem Paganinijevem grobu ni brez pomena, kajti Nica se za prihodnji maj, za stoletnico Paganinijeve smrti, pripravlja na tridnevni glasbeni festival.

KITAJSKA STRAST DO IGRE

Kitajci so zelo navdušeni za razne igre. Kocke, šahovnice ali karte nosijo vedno s seboj. Kitajec igra strastno, med igro pozabi, na vse svet in zna zaigrati ne samo svoj zadnji denar, temveč tudi svojo hišo in sploh vse, kar ima. Pogosto se pripeti, da stavi na karte tudi ženo in otroke navzlic strogi kazni, ki čaka takega strastnega kvartopirca. Oblasti konfucije v takih primerih ljudi z zaporom, visoko denarno globo ali javnim bičanjem. Na Kitajskem so bili ljudje strastni kvartopirci že od pamnih vek. Sam Konfucius, ki je živel okrog leta 1500 pred Kristusom, je v svoji knjigi obredov opisal več kitajskih iger.

Kitajske igre pa so mnogo težje od naših in zahtevajo od igralcev mnogo večjo osredotočenost. In vprav zaradi duševne napetosti in osredotočenosti so ugledni in drugače trezni Kitajci navdušeni za igre. Igra Wach-Yong, ki se je precej razširila tudi po drugih delih sveta, samo v neko lažji obliki, ki je posebno napeta zaradi svojega kolebanja med zmago in izgubo. Niti pred samim koncem človek ne ve, kakšen bo izid. Toda sprav zaradi tega jo imajo Kitajci zelo radi, ker pač vsak misli, da se ma bo sreča končno vendarle nasmešnila.

Kakor je v Evropi sloveča igralnica v Monte Carlu, tako slovi na Kitajskem Macao, kjer je v portugalskem okraju skoraj v vsaki drugi hiši igralnica. Tam igrajo kitajski bogataši in marsikdo zaigra vse svoje premoženje v navidezno nedolžni igri. Kako sodi o strastnih igralcih trezno kitajsko ljudstvo, priča neka igralnica, ki se imenuje "človeška neumnost." In vprav ta igralnica prinaša lastniku največji dobiček. Kitajski bogataš res zaigra mnogo denarja iz človeške neumnosti in igralnica svojega ime v polni meri zasluži.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vsebuje: 278 strani. Cena \$2.00	OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vsebuje: 258 strani. Cena \$1.00
BODOČI DRŽAVLJANI naj narode knjilice — "How to become a citizen of the United States" V tej knjigi so vse pojavitve in zakonik za naseljenca. Cena 35 centov	ODKRITJE AMERIKE. Spisal dr. MAJAN. Vsebuje: 102, 141, 183 strani. Cena 50c
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50	UNINI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.00
Zelo koristna knjiga za vsakega Hivnozeleca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.	VEDENJE ZELJACA. 82 strani. Cena 50c
GOVEDOREJA. Spisal B. Lagvar. 148 strani. 8 slikam. Cena \$1.00	
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c	
MLIKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikam. 168 strani. Knjiga za mlikarje in ljubitelje mlikarstva sploh. Cena 50c	

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York, N. Y.

Zopet sprejemamo naročilo za to zanimivo knjigo.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo **2.00**

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Zopet sprejemamo naročilo za to zanimivo knjigo.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

155

Rumerskirch je slišal te besede, je zbral ves pogum in tiho dejal:

"Mislim, cesarska visokost, da bi bilo vendarle bolje, če bi dali izprazniti ulice, preden se odpeljemo."

Franc Ferdinand je strmel pred se. Bilo je, kakor da ne sliši svarila. Zofijin obraz, bel kakor njena bela obleka, je bil spačen od strahu. Izkušala se je smehljati. Čakajoča množica je videla prestolonaslednikov veliki, voščenoobledi obraz in vojvodinjin od strahu spačeni nasmeji in se ni ganila. Le malo ljudi je klicalo: "Živijo!"

Franc Ferdinand in Zofija sta sedla v avtomobil. Grof Harrach je bil postavljen na levo stopalnico, da bi s telesom zaslonil prestolonaslednika.

"Pustite te neumnosti; padli boste če homo hitro vozili," je rekel Franc Ferdinand. Grof je ostal na stopalnici in smehljaje se rekel:

"Saj se dobro držim."

Vozovi so potegnili.

Princip je prežal na vogalu, ki ga je tvorilo Appelovo nabrežje s Franc Jožefovo cesto. Na tem mestu je bil pred petimi leti dijak Žerjazič izvršil atentat na generala Varesnina in se nato ubil.

Po neuspelem atentatu škostaveca Čabrinoviča je Princip brez glave blodil okrog. Pogled na sozarotnika, ki se je obliht s krvjo, sedel pod udarci s palicami in puškinimi kopiti, je bil gimnazijca globoko zbežal. "Zdaj nam je vse pokvarilo," je bil Princip pomislil. Zbežan in besen je stopil v neko krčmo in stoji popil kozarec vina. Drugače ni nikoli pil, bil je nasprotnik alkohola. Misli si je: "Zdaj ne morem več živeti. Nočem več živeti. Norec, ki sem! Bedak! Svoj narod sem hotel osvoboditi — in sem lahkomiščno dovolil, da mi takšni Čabrinoviči vse pokvari. Kaj naj zdaj še delam na svetu? Vse moje življenje je bilo samo priprava na to dejanje in zdaj..."

Popil je še kozarec vina. Prvega je izpil na dušek. Druga je pil počasi; in v tem ko je pil, ga je izpreletela misel: "Morda pa se ni vse izgubljeno! Ker je nadvojvoda stopil v mestno hišo, se mora po obisku mestne hiše spet pokazati. Mora se peljati po mestu. Peljati se mora, na večne čase ne more ostati v mestni hiši."

Princip je planil na ulico.

Ulica ni bila zaprta. Razveselil se je. Prej se preden se je bil spomnil, da se mora nadvojvoda peljati nazaj, je bil med pitjem kakor v sanjah naglo in zmedeno pomislil; da bodo vsak čas zaprli ulice. Obstal je in pogledal na ono stran, proti Appelovemu nabrežju. Appelovo nabrežje ni bilo zaprto, pot je bila prosta.

Principu se je tisti mah vrnila razsodnost. Pomislil je: "Zdaj mi ne uide več. Zgodilo se bo. Zdaj se imam vsega v oblasti. Rad umrem za sveto stvar, ki sem ji posvetil življenje. Moja smrt bo osvobodila moje brate. Odprem jim pot. Veliki bodo. Kaj mi je do življenja..."

Zagledal je Grabeža, ljubljeno prijatelja. Grabež je stopil proti njemu.

"Pojdi naprej," mu je šepnil Princip, "nekaj se mi sluti, da bo zdaj uspelo. Poišči si drug prostor in ne stori ničesar. Slišiš? Ne stori ničesar, zanesi se name!"

Grabež je pokimal. Nista si segla v roke. Grabež je šel dalje, izgubil se je v množici. Princip ni gledal za njim. Misli si je: "Če se mi posreči, ga ne bom videl nikoli več. Z Bogom, moj edini prijatelj si bil. Upam, da Čabrinovič, to goberdalo, ne izda tvojega imena."

Princip je stal na vogalu, ki ga je tvorilo Appelovo nabrežje s Franc Jožefovo ulico. Župan je bil razglasil, da bo prestolonaslednikov voz na povratku iz mestne hiše tukaj zavil z Appelovega nabrežja na Franc Jožefovo ulico. Nihče ni vedel, da je bil dobil sofer v zadnjem trenutku naročilo, naj na tem kraju ne zavije na Franc Jožefovo ulico, ampak naj vozi dalje po Appelovemu nabrežju.

Zivčen nemir je izpreletel čakajoče v špalirju. Vozovi so se bližali. Voz, v katerem sta bila župan in vladni komisar, je — v nasprotju z zadnjo odredbo — zavil na Franc Jožefovo ulico; voz prestolonaslednikov je krenil za njim. Potioka, ki je spet sedel prestolonasledniški dvojici nasproti, se je srdito obrnil, udaril soferja po ramenu in kričnil: "Kaj je spet to? Rečeno je, da se peljemo po Appelovemu nabrežju."

Sofer je zavrnil in se pripravil, da bi obrnil avtomobil nazaj na Appelovo nabrežje. Prav tam, kjer je avtomobil zaradi te izpremembe za trenutek obstal, na desni strani ceste, je stal Princip.

Planil je proti avtomobilu, ki ga je samo z leve varoval grof Harrach, in dvakrat ustrelil. Prvi strel je zadel prestolonaslednika v vrat. Z drugim je hotel Princip ubiti generala Potiorka; a nekdo izmed ljudi, ki so stali okrog njega, se je zadel ob strelecvo kolenec, tako da je bil pravce strela izpremenjen; svinčenka je prebila leseno karoserijo in žimnato oblogo ter se zarila Zofiji v život.

Tenak curek krvi je briznil prestolonasledniku iz ust in iz rane na vratu kri po sinji uniformi.

"Zlato, kaj se ti je zgodilo!" je kričnila Zofija.

V naslednjem trenutku je zdrknila s sedeža. Francu Ferdinandu je padla na kolena. Nihče ni vedel da je bila tudi ona zadeta; mislili so, da je omedlela. Samo Franc Ferdinand je menda slutil, da je ranjena. S slabotnim glasom je rekel:

"Ne umri mi, Zofija! Ostani živa za najine otroke!"

Obedel je, med tem ko mu je lila kri iz ust in iz rane na vratu. Grof Harrach je prijel Francu Ferdinandu za ovratnik da bi podprl umirajočemu glavo, ki mu je že lezla na prsi in vprašal:

"Ali hudo boli, cesarska visokost?"

"Franc Ferdinand je odvrnil:

"Nič ni."

Ko ga ni minevala zavest, je spet in spet, čedalje tiše, ponavljal:

"Nič ni." Potem je samo še hropel.

"V konak," je zaklical Potiorek.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Dopisi

BOŽIČNI PRAZNIKI.

Slovenci smo raztreseni po vsej Ameriki. Vendar pa smo tako srečni, da se potom "Glasa Naroda" pogovarjamo med seboj iz velike oddaljenosti. Ko berem razne dopise, skoro vedno tega ali onega poznam, bodi da piše, ali pa je v dopisu omenjen. In to je nam v veliko tolažbo, posebno v teh kritičnih časih.

Zopet so pršli božični prazniki. V tem času so nam sladki spomini na naš rojstni kraj. Kako radi se spominjamo, kako so mati pekli božično potico, čije prijetni duhi mi je še danes v nosu.

Toda letošnji Božič! O, Bog, kaj se godi z našimi ljudmi! Lucifer Hitler je našim ljudem namazal potico s krvjo in bombami. Žalostno je, žalostno! Toda trdno sem prepričana, da bo kmalu prišel dan za njegov obračun. Prišel bo naševahni dan, ko bo strto njegovo peklenko delo. Dal Bog, da bi to že kaj kmalu prišlo!

Iskreno želim, da bi se vsi Slovenci v novi domovini, Ameriki, objeli in skupaj zapeli: Sveta noč, blažena noč!

Mir ljudem na zemlji, je rekel Kristus in z velikim zaupanjem čakamo, da bo zavladal mir po celem svetu.

Sedaj pa voščim vsem Slovincem po vsej Ameriki vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Frances Lapajnar.
Hempstead, L. I.

FOROKA V LUZERNE, PA.

Sporočiti hočem nekaj novic iz Luzerne, Pa., da ne bodo rojaki mislili, da smo vsi zaspali. Dne 18. oktobra se je poročila Mary Baloh, starejša hči Johana in Jožefine Baloh. Dne 22. septembra pa se je omožila najmlajša hči Antona in Johane Bric, Mary Bric. Na obeh ženitovanjih smo se prav lepo zabavali po starokrajski navadi. — Mladim zakoncem želim vse najboljšo.

Pri družini Mr. in Mrs. Fr. Kodra, ml., se je zglasila gospa štokljka in pustila za spomin hčerko prvorojenko.

Tukaj sta bila k vojakom poklicana dva slovenska fanta: sicer John Slapar in Albert Saitz.

Voščim vesele božične praznike in srečno Novo leto in tudi Peter Zgaga naj se kmalu pozdravi, da bo čimprej začel pisati svojo kolono.

Poročevalce,
Luzerne, Pa.

KUPITE
DEFENSE SAVINGS BONDS
in STAMPS

Slovenski narodni kongres odložen

Državni departament v Washingtonu ne odobrava političnih gibanj ameriških državljanov v prid tujezemskim državam.

Čikaški eksekutivni odsek pripravljalega odbora za sklicanje slovenskega narodnega kongresa v Ameriki v prid naši stari domovini, je na svoji seji 17. dec. soglasno zaključil, da predloži štirim zunanjim članom pripravljalega odbora: Jos. Zahar, Fr. J. Wedic, Marie Prislant in J. N. Rogelj sledeče:

1. Slovenski narodni kongres v Ameriki, ki je bil sklican na 12. februarja 1942, naj se odloži za nedoločen čas, dokler ne pridejo druge razmere;

2. Pripravljalni odbor SNK naj ostane, pasiven seveda, da lahko obnovi delo za sklicanje kongresa, kadar pride čas za to.

Razlog za ta predlog je izjava državnega departamenta v Washingtonu, ki je bila objavljena takoj po napovedi vojne osišču in katera se v jedru glasi, da vlada Združenih držav ne vidi rada na svojih tleh političnih gibanj, ki imajo za svoj cilj osvoboditev te ali one države v inozemstvu in pri katerih sodelujejo ali jih celo vodijo ameriški državljani, ker to cepi lojalnost prizadetih državljanov. Z drugimi besedami: ameriška vlada hoče, da so zdaj, ko je vojna, vsa dejanja in nehanje državljanov usmerjena na akcije za zmago Združenih držav, ne pa na politične akcije, ki se ne tičejo te dežele.

Zunanji člani pripravljalega odbora so soglasno odobrili omenjeni predlog, ki je bil s tem sprejet.

Razume se, da bodo člani pripravljalega odbora pravčasno informirali svoje organizacije, da ni bilo druge poti kot odložiti kongres.

Pravilno je, da naša javnost izve, kaj je eksekutivni odsek SNK delal v dobrem mesecu — od 15. nov. do 17. dec. 1941, svoje aktivnosti.

Odsek je v tem času imel šest sej in je formalno povabil osemnajst slovenskih centraliziranih organizacij v Združenih državah na nameravani kongres; od teh je deset podpornih

ZVEST NAROČNIK.

Voščim vam vesele božične praznike in srečno Novo leto 1942 ter vam pošiljam \$3 za naročnino, kajti brez "Glasa Naroda" ne morem biti. Berem ga, mislim že 41 let, odkar je bila ustanovljena Jugoslovanska Kat. Jednota, zdaj ABZ. Pokojni Frank Sakser je bil tudi njen ustanovitelj in "Glas Naroda" je bil njeno glasilo. "Glas Naroda" sem pričel dobivati, ko je bila Jednota ustanovljena, in od tedaj ga vedno imam. V vseh 41 letih sem ga lansko leto pustil za 6 mesecev pa nisem mogel biti včep brez njega; pa tudi zaostankar nisem bil vseh 41 let.

"Glas Naroda" mi je zato všeč, ker je čisto slovenski in v njem ni nič angleščine, kakor po drugih listih. Pa zato nič zamere. Sedaj je samo še mladina, mi starejši pa smo že bolj redki. Mladina noče slovensko govoriti in brati. Med to dobijo komaj enega, ki zna dobro slovensko govoriti in brati. Šele pred nekaj leti so pričeli po ameriških časopisih omenjati tudi Slovence.

Vsem naročnikom in čitateljem "Glasa Naroda" želim vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Martin Škerjanc,
Evelth, Minn.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORN DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakin je ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančno pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolnišnic in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17.000,00.

ODBOR ZA LETO 1941

Predsednik: MIHAEL UREK 83 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.	Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH 983 Seneca Avenue Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: ANREJ IVANŠEK 280 Harmon St., Brooklyn, N. Y.	Zapisničar: FRANK MEKING 1055 Greene Avenue Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue Williston Park, L. I.	Nadzorniki: 1. FRED VELEPEC 7225 — 67th Place Glendale, L. I. 2. ALFRED JUDEŠ 8555 — 238 St., Bellrose, L. I., N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
Društvo zbira vsako šesto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

vi polovici januarja. V ta namen je odsek že sestavljal seznam in imel je že okrog 50 imen na listi.

Kongres bi se bil vršil v hotelu Morrison, W. Madison in S. Clark Sts., v čikaškem down-townu, ki nam je obljubil zborovalno dvorano brezplačno, če se priglasi neko število (najmanj menda 50) delegatov za stanovanje v tem hotelu v teku zborovanja.

Bilo je prilično korespondiranja z zunanjimi člani pripravljalega odbora SNK, ki so zahtevali pojasnila glede tega in onega v zvezi z vabljenjem, pa tudi z drugimi rojaki ki so se zanimali za stvar in hoteli so vedeli to in ono. Vsem tem je tajnik točno in natančno odgovoril, prav tako predsednik.

[Poleg tega se je odsek že ha-

vil s sporedom in dnevnim redom kongresa, ki ga je imel predložiti zborovalcem v potrditev ali revizijo. V načrtu so bili najmanj trije referati, toda referenti se niso bili določili.

Vsi stroški tajništva, pisemski papir, koverta in poština, so v tem času znašali \$10.73. Drugih stroškov še ni bilo. Prostor za odsekov se je Slov. delavski center, 2301 So. Lawm-dale Ave., poklonil brezplačno.

Izvršilni odsek SNK je na svoji seji dne 17. dec. sklenil: Ker je SNK sprožila gibanje za slovenski narodni kongres se čuti moralno obvezana, da pokrije te stroške. S tem je vse poravnano.

Ivan Molek,
tajnik pripravljalega odbora SNK.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PREPOREČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v
Clevelandu.

Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

SEST NARODNIH PESMI za me-
ški zbor 30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj 30
Slovanca 30

PETER JEREB: Pella roča; VASI-
LIJ MIRK: Podoknica 30

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli 30
Le enkrat se 30
Slava dela 30

HR. VOLARIČ: Hofmarin; JOS.
PAVČIČ: Potkan ples 30

IZ STARE ZALOGE pa ima-
mo še naslednje pesmi, katerim
smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 30

Orlovski himni (Vodopivec) 30

Slovenski akordi, 22 mešanih in
moških zborov (Kari Adamič) 70

Trije mešani zbori (Glasbena Ma-
tica) 30

V pepelnici noči, kantata za solo,
zbor in orkester, (Sattner) 30

Mladini, pesmi za mladino s klavir-
jem (E. Adamič) 30

Dve pesmi, (Prelovec) za moški
zbor in solo 30

Naši himni, dvoglasno 30

Gorski odmevi, (Laharnar), II.
zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE
FLETNO, podpuri slo-
venskih narodnih pesmi
za tamburice, zložil Mar-
ko Bajuk 70

Slovenske narodne pesmi za tambu-
raški zbor (Bajuk) 70

Bom šel na planince, (Bajuk),
podpuri 30

ZA CITRE:

Poduk za citre. — e sveski —
(Kofeljak) 2—

ZA KLAVIR:

Buri pridejo. — Korčula — 30

100 narodnih pesmi za moški in
mešani zbor, Emil Adamič 1—

FANTJE NA VASI, 18 narodnih
za moški zbor, Ciril Pregelj 30

Naročilo poljite na:

"Glas Naroda"

210 WEST 104th STREET

NEW YORK, N. Y.

RAZPRODAJA SLOVENSKE KNIJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Ternovec (Ivan Albrecht)
Blagajna Velikega Vojvoda (Frank
Heller)
Sede noči mali junak, (Dostojevski)
Filozofska zgodba (Alejo Jirasek)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Koro-
lenko)
Na različnih potih (Franc Frisch)
Peter Pavel Glavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Kladiva (Vladimir Levstik)
Silka Doriane Gray (Oscar Wilde)
Verne duše v vlačah (Prosper Mirime)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Do-
stojevski)

Po 70c zvezek